

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

juducând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului Oprea Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2022, în cauza penală în privința lui,

Oprea Gheorghe XXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 25.01.2017 – 19.10.2018;

Instanța de apel: 08.11.2018 – 14.05.2019;

09.01.2020 – 14.02.2022;

Instanța de recurs: 05.08.2019 – 12.11.2019;

10.05.2022 – 01.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 octombrie 2018, Oprea Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

În temeiul alin. (3) art.72 Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe de către Oprea Gheorghe, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Oprea Gheorghe a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

În temeiul lit. a) alin. (6) art. 90 Cod penal, inculpatul Oprea Gheorghe a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Oprea Gheorghe conform rechizitoriului și materialelor prezentate de procuror se învinuiește în aceea că în perioada de timp iunie XXXXX, aflând-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet Romandaș Eugenia și Diaconu Tatiana care se aflau în XXXXX și persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, împărțind între ei rolurile, prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familială grea, și lipsa surselor financiare de întreținere), le-au recrutat pe cetățencele Republicii Moldova, Bivol Carolina și Topală Vera, cu consimțământul acestora.

În continuare, Oprea Gheorghe, într-u realizarea intențiilor infracționale, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Romandaș Eugenia și Diaconu Tatiana, conform rolului atribuit, a organizat transportarea victimei Bivol Carolina, la locul de destinație, perfectându-i din cont propriu pașaport de uz extern pe numele acesteia.

Ulterior, la XXXXX, Oprea Gheorghe acționând în continuare împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Romandaș Eugenia și Diaconu Tatiana și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, în scopul realizării intențiilor infracționale, a organizat transportarea lui Topală Vera și Bivol Carolina spre Aeroportul din or. XXXXX, de unde ambele urmau să zboare spre XXXXX. Însă din motive independente de voința făptuitorului, acțiunile prejudiciabile nu au fost realizate, deoarece ajungând la frontiera de stat și fiind atenționați de poliția de frontieră, cu privire la posibila traficare în scop de exploatare sexuală, cet. Topală Vera și Bivol Carolina s-au speriat și au renunțat la plecare, revenind în mun. XXXXX.

Prima instanță a reîncadrat acțiunile lui Oprea Gheorghe din prevederile art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în baza art. 220 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Generală, Ciobanu Viorel, prin care a solicitat casarea sentinței cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-l recunoaște vinovat pe Oprea Gheorghe de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă de 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul plasării în câmpul muncii peste hotare pe un termen de 3 ani.

3.1. În argumentarea apelului declarat, procurorul a invocat că, pentru realizarea laturii obiective a traficului de ființe umane e necesară existența cel puțin a unei varietăți din fiecare categorie de acțiuni infracționale.

A menționat că, în speță, s-a demonstrat că inculpatul Oprea Gheorghe le-a recrutat pe părțile vătămate Topală Vera și Bivol Carolina, cărora le-a propus de lucru în XXXXX. Oprea Gheorghe, a organizat transportarea victimei Bivol Carolina, la locul de destinație, perfectându-i din cont propriu pașaport pe numele acesteia, a organizat transportarea lui Topală Vera și Bivol Carolina spre Aeroportul din or. XXXXX, de unde ambele urmau să zboare spre XXXXX. Conținutul sintagmei „exploatare sexuală comercială” se răsfrânge asupra acțiunilor prin care se urmărește tragerea de foloase de pe urma impunerii victimei la practicarea prostituției sau a altor acțiuni cu caracter sexual.

A relatat că, calificativul „săvârșită de mai multe persoane” se confirmă prin aceea că în speță, infracțiunea a fost comisă de către inculpatul Oprea Gheorghe, care a acționat de comun acord cu Romandaș Eugenia XX și Diaconu Tatiana XX și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală în privința căruia a fost disjunsă o procedură separată. Aceste acțiuni au fost reținute de către instanța de judecată la adoptarea sentinței, însă prin termenii juridici utilizați în cuprinsul dispoziției prevăzute de art. 220 Cod penal, adică a înlesnit practicarea prostituției de către Topală Vera și Bivol Carolina.

A susținut că, instanța a apreciat că inculpatul nu a abuzat de poziția de vulnerabilitate a victimelor și în consecință acțiunile infracționale nu constituie trafic de flinte umane, această apreciere a instanței nu corespunde cu definiția poziției de

vulnerabilitate și abuzului de această poziție dată în literatura de specialitate, de practica judiciară statuată, precum chiar și din analiza probelor efectuată de instanță în sentință.

A relevat că, în speță, inculpatul Oprea Gheorghe cunoștea de faptul că Topală Vera nu este încadrată în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, nu avea bani pentru plecarea peste hotare. Totodată, s-a constatat cu certitudine faptul că inculpatul cunoștea despre situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale a Carolinei Bivol, care nu avea bani măcar să-și perfecțeze pașaportul pentru plecare peste hotare, însăși inculpatul a recunoscut că Romandaș Eugenia (numita Alina) i-a transferat bani pe numele său pentru a organiza perfectarea actelor de identitate pe numele Carolinei Bivol și pentru organizarea transportării acestora peste hotare. Astfel, totalitatea probelor cercetate certifică concluzia de vinovăție a inculpatului Oprea Gheorghe, iar acțiunile acestuia se încadrează în baza art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2019, a fost admis apelul procurorului, casată sentința integral, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Oprea Gheorghe a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitate în domeniul turismului pe un termen de 3 (trei) ani.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocații Dorian Pîcălău și Vadim Ciobanu în numele inculpatului.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2019, s-au admis recursurile ordinare declarate de avocații Dorian Pîcălău și Vadim Ciobanu în numele inculpatului, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2019, în cauza penală în privința lui Oprea Gheorghe, fiind dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției, instanța de recurs ordinar a statuat că, în urma judecării cauzei în prima instanță, instanța de judecată a ajuns la concluzia că vinovăția lui Oprea Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal nu a fost demonstrată în ședința de judecată și, ca urmare, a dispus că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate în baza art. 220 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal și anume, proxenetismul, adică îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane, săvârșite asupra a două sau mai multor persoane, de două sau mai multe persoane, fără a constata în acțiunile inculpatului fapta ca fiind dovedită, conform art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a decis de a casa soluția instanței de fond, pronunțând o nouă hotărâre, prin care Oprea Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, și a constatat (fapta).

Reieșind din partea constatatoare a deciziei recurate în coraport cu actul de învinuire, susținut de către instanța de apel, instanța de recurs ordinar a reținut că, judecarea cauzei în cea de-a doua instanță, a avut loc potrivit regulilor generale aplicate pentru prima instanță, respectiv, odată ce instanța de apel a pronunțat o nouă hotărâre de condamnare, la adoptarea acesteia urma a lua în considerație prevederile art. 389 Cod de procedură penală, ceea ce în cauză lipsește. Prin urmare, la judecarea cauzei instanța de apel a omis faptul că, actul de învinuire a fost înaintat în privința lui Oprea Gheorghe,

inculpatul supus judecării și a lui Ceachir Denis, Borova Maria și Tataru Dorina (f.d. 231-234, vol. IV), în privința cărora cauza a fost disjungată la faza de judecare în prima instanță, deoarece, cei din urmă au solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Or, instanța de apel stabilind în fapta inculpatului prezența elementelor infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, acțiunile acestuia au fost constatate ca fiind săvârșite împreună cu Romandaș Eugenia și Diaconu Tatiana, asupra părților vătămate Bivol Carolina și Topală Vera.

Respectiv, instanța de recurs ordinar a considerat că, instanța de apel a depășit limitele învinuirii, incluzând și numele altor două persoane, Romandaș Eugenia și Diaconu Tatiana, care au contribuit la săvârșirea infracțiunii împreună cu Oprea Gheorghe, fără a lua în considerație că, în cadrul urmăririi penale, prin ordonanța din 17.01.2015, s-a dispus disjungerea în parte a unui proces penal separat cu nr. 2015515007 în privința lui Romandaș Eugenia, Diaconu Tatiana și altor persoane nestabilite de organul de urmărire penală pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal (f.d. 192, vol. IV).

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2022, a fost admis apelul procurorului, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Oprea Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de resursele umane, pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei principale sub formă de închisoare, în penitenciar de tip închis.

7.1 Instanța de apel a stabilit că, prima instanță, la adoptarea sentinței incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpatului Oprea Gheorghe urmează a fi reîncadrate din prevederile art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în prevederile art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal.

În continuare, analizând totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat următoarele: *Oprea Gheorghe în perioada de timp iunie 2013, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată care se aflau în XX și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, împărțind între ei rolurile, prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familială grea, și lipsa surselor financiare de întreținere), le-au recrutat pe cetățencele Republicii Moldova Bivol Carolina și Topală Vera, cu consimțământul acestora. În continuare, Oprea Gheorghe, întru realizarea intențiilor infracționale, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, conform rolului atribuit, a organizat transportarea victimei Bivol Carolina, la locul de destinație, perfectându-i din cont propriu pașaport de uz extern pe numele acesteia. Ulterior, la XX, Oprea Gheorghe acționând în continuare împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, în scopul realizării intențiilor infracționale, a organizat transportarea lui Topală Vera și Bivol Carolina spre Aeroportul din or. XXXX, de unde ambele*

urmau să zboare spre XX. Însă din motive independente de voința făptuitorului, acțiunile prejudiciabile nu au fost realizate, deoarece ajungând la frontiera de stat și fiind atenționați de poliția de frontieră, cu privire la posibila traficare în scop de exploatare sexuală, cet. Topală Vera și Bivol Carolina s-au speriat și au renunțat la plecare, revenind în mun. Chișinău.

Analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Oprea Gheorghe a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, după semnele calificative: *traficul de ființe umane, adică recrutarea și transportarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită de mai multe persoane, în privința a două persoane, prin abuz de poziția de vulnerabilitate.*

În urma verificării probelor instanța de apel a ajuns la concluzia că, argumentele procurorului cu privire la vinovăția inculpatului Oprea Gheorghe, invocate în apelul depus împotriva sentinței primei instanțe, prin care acțiunile inculpatului au fost reîncadrate în baza art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, sunt fondate, deoarece instanța de fond a dat o apreciere eronată situației de fapt constatate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest sens, instanța de apel a apreciat ca fiind parțial veridice declarațiile inculpatului și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de apel, care combat în întregime versiunea inculpatului, și anume declarațiile părților vătămate Bivol Carolina și Topală Vera, luate în coroborare cu mijloacele materiale de probă.

În cadrul judecării apelului, instanța de apel din cumulul probelor cercetate, a constatat că, în acțiunile inculpatului Oprea Gheorghe se regăsesc modalitățile de desfășurare a laturii obiective a infracțiunii incriminate. Or, conform declarațiilor inculpatului, părților vătămate și a martorului audiați în cadrul examinării procesului penal, precum și, potrivit materialelor cauzei penale, se constată cu certitudine că inculpatul Oprea Gheorghe le-a recrutat prin abuz de poziția de vulnerabilitate pe părțile vătămate Bivol Carolina și Topală Vera, în scopul exploatării sexuale comerciale. Părțile vătămate au fost transportate de către Oprea Gheorghe, care a acționat împreună cu alte persoane identificate și neidentificate de către organul de urmărire penală, și care au asigurat transportarea victimelor, spre Aeroport în or. XXX, de unde acestea urmau să zboare în XXX.

Contrar celor menționate de prima instanță, instanța de apel a reținut că, la caz este confirmat abuzul de poziția de vulnerabilitate a părților vătămate. Astfel, potrivit conținutului procesului-verbal de examinare a obiectului din 11.08.2014, prin care s-a examinat informația cu privire la starea de vulnerabilitate a victimei Topală Vera și este dovedită poziția de vulnerabilitate a victimei (f.d. 183 – 186, vol. I).

Mai mult, instanța de apel a reținut că potrivit declarațiilor părții vătămate Topală Vera, Bivol Carolina nu avea bani să-și perfecteze pașaportul, Alina i-a trimis bani de peste hotare lui Oprea Gheorghe. Această circumstanță, a fost confirmată și de partea vătămată Bivol Carolina în ședința de judecată, care a relatat că împreună cu Oprea Gheorghe s-au dus la secția de pașapoarte și din banii trimiși de Alina au perfectat pașaportul. Acest fapt se confirmă și prin conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 18.12.2014, prin care s-au examinat informațiile privind transferurile bănești ale figuranților pe cauza penală, ridicate de la băncile comerciale din R.

Moldova, care confirmă declarațiile părților vătămate și prin care s-a dovedit că în perioada comiterii infracțiunii: Oprea Gheorghe a primit transferuri bănești din Cipru de Nord de la persoane pe nume Raad Abdul Redha Hajim și Savas Sahin (f.d. 50 – 51, vol. IV), iar din conținutul procesului – verbal de examinare a obiectului din 19.12.2014, prin care au fost examinate fișele părților vătămate se atestă că partea vătămată Bivol Carolina și inculpatul Oprea Gheorghe au perfectat pașapoartele naționale la XXX, acestea fiind perfectate la același oficiu Centru din mun. XXX (f.d. 136-137, vol. IV).

În contextul celor relatate supra, instanța de apel a constatat că, Oprea Gheorghe a abuzat de poziția de vulnerabilitate a părților vătămate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială materială și familiară grea, și lipsa surselor de întreținere), or, partea vătămată Bivol Carolina nici nu dispunea de mijloace financiare pentru a-și perfecta pașaportul.

Instanța de apel a apreciat ca eronată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că părțile vătămate Topală Vera și Bivol Carolina au declarat fără echivoc că cunoșteau faptul că în XXX vor lucra în calitate de dansatoare și vor practica prostituția, dând-uși acordul în acest sens, astfel instanța considerând că inculpatul a recurs la înlesnirea la practicarea prostituției de către acestea. Or, la comiterea infracțiunii de trafic de ființe umane nu are importanță consimțământul victimei de a fi recrutată, transportată, transferată, adăpostită, sau primită, chiar dacă aceasta era informată în privința scopurilor în care va fi folosită, precum și despre mijloacele utilizate în trafic. Astfel fapta prevăzută de art. 165 Cod penal poate fi realizată „cu sau fără consimțământul victimei”, care nu înlătură caracterul infracțional al faptei. Acest consimțământ poate fi viciat, anume prin abuzul de acea poziție de vulnerabilitate, fapte realizate de către Oprea Gheorghe pe caz.

La fel, instanța de apel a considerat eronată și concluzia primei instanțe în partea în care a menționat că, Oprea Gheorghe nu știa cu ce urmau părțile vătămate să se ocupe în XXX, făcând trimitere în acest sens la declarațiile părților vătămate. Or, fiind audiată în cadrul ședinței de judecată partea vătămată Topală Vera a indicat că „(...) Oprea Gheorghe cunoștea unde pleacă și ce trebuie să facă, deoarece numai Oprea vorbea la telefon”. Partea vătămată Bivol Carolina în cadrul ședinței de judecată a declarat că „(...) Oprea Gheorghe cunoștea pentru ce se perfectau pașapoartele și anume plecarea în XXX. Oprea cunoștea ce urmau să lucreze în XXX deoarece în automobil s-a început o discuție cu privire la aceasta. Cel de-al doilea domn din automobil le-a comunicat că vor practica prostituția în XXX”.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că la caz a fost dovedit faptul că anume Oprea Gheorghe a organizat perfectarea actelor din banii Alinei și cunoștea pentru ce se perfectează pașapoartele. Partea vătămată Topală Vera a confirmat că rolul lui Gheorghe era să le ducă în XX și de acolo urmau să zboare cu avionul în XX. Prin procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.12.2014, prin care s-au examinat informațiile privind transferurile bănești ale figuranților pe cauza penală, ridicate de la băncile comerciale din R. Moldova, care confirmă declarațiile părților vătămate, se confirmă și legătura dintre Oprea Gheorghe și rețeaua traficantilor de persoane, fiind corect reținut în seama inculpatului calificativul „de mai multe persoane”, cu care a acționat în complicitate.

Astfel, prin probele cercetate s-a dovedit faptul că inculpatul Oprea Gheorghe nu doar că a tins a avea careva folosea din practicarea prostituției a părților vătămate Bivol și Topală ci chiar și a întreprins măsuri concrete în vedere recrutării acestora, organizării plecării lor în acest scop, acțiuni care prin sine formează componente de infracțiuni

distincte, care și delimitează acțiunile dânsului de fapta expusă în dispoziția art. 220 Cod penal.

Totodată, instanța de apel nu a reținut în calitate de mijloace de probă, ordonanța de începere a urmăririi penale din 05.07.2019, prin care s-a dispus începerea urmăririi penale conform art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe faptul traficului de ființe umane, săvârșit în privința cet. Diaconu Tatiana, de două sau mai multe persoane (f.d. 27 vol. VII), precum și plângerea cet. Diaconu Tatiana adresată Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în vederea tragerii la răspundere conform legislației a cet. Romandaș Eugenia, pentru faptul organizării plecării și aflării în Cipru unde a fost exploatată sexual (f.d. 28-32 vol. VII), prezentate de către partea apărării în instanța de apel, care în viziunea sa ar demonstra nevinovăția inculpatului Oprea Gheorghe în comiterea infracțiunii incriminate, or acestea se atribuie la o altă cauză penală.

În contextul analizei obiective a cumulului de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a concluzionat instanța de apel că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal este dovedită cu certitudine.

La aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Codul penal, instanța de apel a menționat că ține cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Astfel, instanța de apel a conchis că, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, luând în considerație că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă, nu a conștientizat gravitatea faptelor comise, anterior nu a fost judecat, circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, corectarea și reeducarea inculpatului Oprea Gheorghe este posibilă cu izolarea de societate, prin stabilirea în privința acestuia a unei pedepse privative de libertate în limitele prevăzute de sancțiunea art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, sub formă de 7 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de resursele umane pe un termen de 5 ani.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile art. 427 alin.(1), pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

8.1 În susținerea recursului avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului invocă că, instanța de apel a dat o încadrare juridică greșită faptei săvârșite de către Oprea Gheorghe, iar prima instanță a analizat logic conținutul probelor, prin coroborarea acestora. Aprecierea probelor de către prima instanță sa bazat pe prevederile legale. Intima convingerea sa întemeiat pe examinarea tuturor probelor (legal administrate) în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Indică că, atât Topală Vera cât și Bivol Carolina au declarat fără echivoc faptul că cunoșteau că în Ciprul de Nord vor lucra în calitate de dansatoare și vor practica

prostituția, dându-și acordul în acest sens, astfel inculpatul Oprea Gheorghe doar a recurs la înlesnirea practicării prostituției de către acestea.

Susține că, în ședința de judecată s-a constatat că Oprea Gheorghe a perfectat pașaportul de uz extern pe numele lui Bivol Carolina la solicitarea și din sursele financiare ale lui Romandaș Eugenia XXX (Dașa-Alina), care i-a transmis lui Oprea Gheorghe prin intermediul transferului bancar, în acest sens, ultimul necunoscând cu ce urmau părțile vătămate să se ocupe în Ciprul de Nord, fapt care a fost menționat și de către părțile vătămate în cadrul cercetării judecătorești, potrivit căruia „*Când acel domn a comunicat că în Turcia vor practica prostituția, reacția lui Oprea Gheorghe a fost stresantă*”.

Atestă că, din declarațiile părților vătămate și martorului Buzdugan Afanasii rezultă că când acestea au menționat că nu doresc să plece mai departe, dorind să revină în țară, Oprea Gheorghe nu a insistat ca ele să-și continue drumul. Oprea Gheorghe cât și părțile vătămate când au decis să revină înapoi în țară au fost contactate telefonic de persoana pe nume Dașa (Alina) care se afla în XXX insistând ca ele să ajungă în XXX, iar când ultimele au refuzat categoric să plece mai departe, atât ele cât și Oprea Gheorghe au fost amenințate de către aceasta că vor avea probleme, deoarece ea a suportat mari cheltuieli în legătură cu organizarea transportării lor în XXX.

Relevă că, există inadvertență între conținutul rechizitoriului și declarațiilor tuturor participanților la proces, or, potrivit rechizitoriului lui Oprea Gheorghe îi este incriminat faptul recrutării părților vătămate Topală Vera și Bivol Tatiana în scopul transportării în XX în scopul exploatării sexuale, pe când părțile vătămate au menționat că toate discuțiile cu privire la plecarea lor în Cipru au fost purtate cu persoana pe nume Alina (Romandaș Eugenia) prin intermediul rețelei de socializare Odnoklassniki, iar cu Oprea Gheorghe careva discuții în acest sens nu au fost purtate. De asemenea părțile vătămate au făcut cunoștință cu inculpatul Oprea Gheorghe prin intermediul persoanei pe nume Alina care le-a comunicat că un prieten (care ulterior s-a stabilit a fi Oprea Gheorghe) le va ajuta la perfectarea actelor și la deplasarea până la aeroport.

Invocă că, în cadrul judecării cauzei s-a stabilit că, Oprea Gheorghe nu a întreprins acțiunile necesare în vederea recrutării lui Topală Vera și Bivol Carolina în scopul exploatării sexuale. Or, materialul probatoriu nu atestă o astfel de concluzie.

Menționează că, acuzatorul de stat stabilind starea de vulnerabilitate a victimelor a prezentat doar procesul verbal de examinare a obiectului din 11.08.2014, în cadrul căruia s-a examinat informația cu privire la starea de vulnerabilitate a victimei Topală Vera și s-a constatat faptul vulnerabilității victimei (f.d. 183-186, vol. I). Dar aceste probe nu dovedesc poziția de vulnerabilitate a lui Topală Vera, ultima în cadrul ședinței de judecată menționând că în perioada respectivă nu era angajată în câmpul muncii, însă era ajutată financiar de către mama sa, care se afla peste hotarele RM și concubinul său care lucra la Moscova, iar inculpatul Oprea Gheorghe nu cunoștea despre situația sa financiară, ultimul cunoscând despre faptul că are un copil minor, prin urmare aceste motive și faptul că nu era oficial angajată în câmpul muncii, nici într-un mod nu pot atesta situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale a părții vătămate.

Specifică că, prima instanță corect a menționat că dacă ar pune la baza stării de vulnerabilitate criteriile indicate de procuror, atunci toate persoanele care acordă servicii sexuale contra plată ar fi victime ale traficului de ființe umane, iar infracțiunea de proxenetism în genere nu ar trebui să existe. Or, fiecare persoană care acordă servicii sexuale contra plată nu o face pentru că are o viață materială bună. Cu toate acestea, legiuitorul continuă să incrimineze faptele de proxenetism, care este o infracțiune

prevăzută de art. 220 Cod penal. Prima instanță corect a reținut că, nu a fost probat faptul că starea de vulnerabilitate a victimelor Topală Vera și Bivol Carolina, ar fi fost cunoscută de Oprea Gheorghe, în acest context, a accentuat că principiul prezumției nevinovăției, consacrat în art. 21 din Constituției, presupune că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Consideră că prima instanță corect a ajuns la concluzia că acțiunile lui Oprea Gheorghe urmează a fi încadrate în baza art. 220 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, reținând în fapt că, inculpatul Oprea Gheorghe în perioada de timp iunie 2013, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane care se aflau în Ciprul de Nord și alte persoane stabilite de către organul de urmărire penală, urmărind, conform înțelegerii lor, organizarea și înlesnirea practicării prostituției de către cetățencele Republicii Moldova, Bivol Carolina și Topală Vera, cu consimțământul acestora, intenționat le-a organizat în acest scop ultimilor plecarea în Ciprul de Nord (Turcia), pentru practicarea prostituției (pct. 6.4 din sentință).

Afirmă că, instanța de apel la judecarea cauzei a admis o eroare gravă de fapt, prin aceea că a pus la baza condamnării lui Oprea Gheorghe, conținutul declarațiilor inculpaților (care au fost audiați ca martor în baza art. 364¹ CPP) Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina, care în cadrul acestei cauze penale nu au fost audiați nici în instanța de fond și nici în instanța de apel, precum și sentința Judecătoriei Grigoriopol din XXXX și decizia Curții de Apel Chișinău din XXX (pagina 6 verso din decizia recurată).

Pretinde că, în speță, apărarea nu a avut acces efectiv la cercetarea declarațiilor lui Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina în egală măsură cu acuzarea și în general a fost lipsită de dreptul de a interoga pe ultimii în contradictoriu.

Reamarcă că, la etapa de urmărire penală nu a avut loc confruntare între inculpatul Oprea Gheorghe și inculpații (martorii) Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina, iar în prima instanță și apel ultimii nu au fost audiați, respectiv Oprea Gheorghe a fost privat de dreptul de confrunța acești martori.

Susține că, contrar constatărilor CtEDO, instanțele ierarhic inferioare au încălcat dreptul la apărare a lui Oprea Gheorghe, deoarece acesta nici la o etapă a procesului nu a putut adresa întrebări inculpaților (martorilor) Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina, să-i confrunte, iar simpla lecturare a declarațiilor acestora nu poate fi considerat că protejează dreptul la apărare, iar instanța de apel a pus la baza deciziei anume declarațiile inculpaților (martorilor) Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina, care joacă un rol decisiv la stabilirea vinovăției sau nevinovăției lui Oprea Gheorghe.

Mai invocă că, apărarea nu a avut acces la dreptul de a fi confruntat cu „martorii acuzării” Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina și respectiv a fost pusă în poziția net dezavantajoasă în raport cu partea adversă, adică acuzarea. Simpla lecturare a sentinței (deciziei) sau declarațiilor lui Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina nu poate fi luată în considerare dacă apărarea nu a avut posibilitatea în nici un stadiu al procedurii anterioare să interogheze persoana.

Atestă că, întru protejarea prezumției nevinovăției a inculpatului, instanța de apel eronat a indicat sentința (decizia) de condamnare lui Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina, or ultimii nu a fost audiați în calitate de martori în respectiva cauză penală, mai mult, în privința acestora procesul penal a fost disjuns într-o procedură

separată.

Opinează că, instanța de apel a încălcat dreptul la un proces echitabil lui Oprea Gheorghe, prin faptul că a refuzat audierea martorului apărării Diaconu Tatiana, respectiv instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. În ședința de judecată din 14 februarie 2022 avocatul Ciobanu Vadim a înaintat o cerere privind audierea în calitate de martor a lui Diaconu Tatiana, motivând prin faptul că în cadrul judecării cauzei penale de învinuirea lui Oprea Gheorghe, în prima instanță, apărarea nu a putut prezenta și cerceta unele probe, deoarece la etapa judecării cauzei în prima instanță cet. Diaconu Tatiana, se afla anunțată în căutare. Ulterior în anul XXX cet. Diaconu Tatiana a revenit benevol în Republica Moldova, și poate fi audiată în calitate de martor în prezenta cauză penală. Necesitatea audierii martorului Diaconu Tatiana, reiese din aceia că lui Oprea Gheorghe i se incriminează săvârșirea infracțiunii împreună cu Diaconu Tatiana, însă de fapt ultima la momentul comiterii infracțiunii imputate era victimă a infracțiunii de trafic de ființe umane și fiind impusă de persoanele care o traficau, a comis acțiunile care i se incriminează acesteia și lui Oprea Gheorghe, respectiv declarațiile acesteia pot soluționa aspectele esențiale ale cauzei.

Conchide că, prin încheierea protocolară, instanța a decis: Se respinge demersul înaintat de către apărare or potrivit materialelor cauzei penale se constată alte circumstanțe. Din încheierea protocolară prin care s-a respins cererea apărării de a audia în calitate de martor pe Diaconu Tatiana, nu se constată motivele pe ce se bazează această decizie.

9. La recursul declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. Prin alte cuvinte, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul *când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal

asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere, că lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Iar pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Colegiul penal lărgit remarcă, că potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiturile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări.*

Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenumului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Sub aspectul expus mai sus, Colegiul penal lărgit stabilește că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 7.1 din decizie*), se constată că, aceasta nu a judecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, pronunțând o decizie nemotivată.

Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul

procesului penal (hotărârea Fomin versus Republica Moldova).

Colegiul remarcă că, instanța de apel în decizia sa (*f.d.60-66, vol. VII*), doar a trecut în revistă mijlocele probatorii administrate pe caz în prima instanță, fără a oferi propria apreciere a acestora așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală și prevederile art.414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În contextul expus, Colegiul penal lărgit mai evidențiază că, instanța de apel deși a descris în decizie că a cercetat și verificat probele materiale examinate în ședința de judecată în primă instanță „conținutul procesului-verbal de recunoaștere a persoanei din 12.02.2014, prin care Topală Vera a recunoscut-o pe Romandaș Eugenia ca persoană care a convins-o să vină la ea în XXX în scopul prestării serviciilor sexuale (*f.d.233-235, vol. I*); conținutul procesului – verbal de recunoaștere a persoanei pe viu din 14.07.2014, în cadrul căruia Bivol Carolina l-a recunoscut pe Cechir Denis ca persoană pe nume Valentin care l-a indicația cet. Romandaș Eugenia a organizat transportarea ei în aeroportul din or. XXX (*f.d. 166 – 168, vol. III*); conținutul procesului – verbal de recunoaștere a persoanei pe viu din 16.09.2014 în care Bivol Carolina a recunoscut pe Borova Maria ca persoane care în perioada lunii iulie 2013 a cazat-o acasă după ce a fost organizată transportarea dânzei la aeroportul din or. XXX (*f.d. 57 – 59, vol. IV*); – conținutul procesului – verbal de confruntare dintre Topală Vera și învinuita Tataru Dorina, în cadrul căruia prima își menține declarațiile (*f.d. 121 – 123, vol. IV*); conținutul proceselor– verbale de informare despre finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei penale prin care se atestă că la finele urmăririi penale a parvenit doar cererea de încetare a urmăririi penale, careva probe nu au fost contestate, precum și nu s-a făcut uz de prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală – fiind doar inserat că urmărirea penală nu este completă (*f.d. 205 – 206, vol. IV*); conținutul sentinței din 13.05.2015 în privința lui Ceachir Denis, Borova Maria și Tataru Dorina, conform căreia: s-a constatat că infracțiunea a fost comisă cu o altă persoană, în privința căreia cauza a fost disjunsă; toți au fost condamnați pe art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal (*f.d. 41- 47, vol. V*); conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din XXX prin care a fost menținută sentința Judecătorei Grigoriopol din XXX (*f.d. 77- 81, vol. V*); conținutul declarațiilor inculpatului Borova Maria depuse în instanță de judecată (audiată ca martor art. 364¹ Cod de procedură penală), în care indică că: „cu Denis a mers în XXX de unde a urma să fie dusă în Turcia pentru a practica prostituția. Pe Oprea nu îl cunoștea (*f.d. 30, vol. V*); conținutul declarațiilor inculpatului Ceachir Denis depuse în instanță de judecată (audiată ca martor art. 364¹ Cod de procedură penală), în care indică că: „(...) Borova este concubina sa, iar pe Tataru Dorina și Oprea Gheorghe nu îi cunoaște. Lucra ca taximetrist și la apelul unei persoane de peste hotare a dus persoane la aeroportul din XXX” (*f.d. 31, vol. V*); conținutul declarațiilor inculpatului Tataru Dorin depuse în instanță de judecată (audiată ca martor art. 364¹ Cod de procedură penală), în care indică că: „(...) Pe Oprea Gheorghe îl cunoaște, l-a văzut de 2 ori. În vara anului 2013 a fost telefonată de o prietenă pe nume Diaconu Tatiana, care se afla în XXX, și l-a rugat să transporte în Ucraina o persoană pe nume Veronica, care urmează să lucreze în XXX. În discuții cu Veronica aflat că această urmează să practice prostituția” (*f.d. 32-33, vol. V*); ordonanața de începere a urmăririi penale din 05.07.2019 , prin care s-a dispus începerea urmăririi penale conform art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe faptul traficului de ființe umane, săvârșit în privința cet. Diaconu Tatiana, de două sau mai multe persoane (*f.d. 27 vol. VII*);

plângerea cet. Diaconu Tatiana adresată Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în vederea tragerii la răspundere conform legislației a cet. Romandaș Eugenia, pentru faptul organizării plecării și aflării în XXX unde a fost exploatată sexual (f.d. 28-32 vol. VII)”, acestea nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel(f.d.46, vol. VII).

Mai mult, Colegiul constată o necorespondere a conținutului probatorului ca fiind administrat în instanța de apel conform deciziei, raportat la conținutul probatoriului indicat în procesul verbal ca fiind administrat de către instanța de apel.

Având la bază cele constatate, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei, nu a verificat probele administrate probele în speță nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, or, aceasta referindu-se superficial asupra acestora, în final și-a întemeiat soluția privind *vinovăția lui Oprea Gheorghe în baza art.165 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, doar în baza declarațiilor părților vătămate Bivol Carolina și Topală Vera și a martorului Buzdugan Afanasii.*

În continuare, Colegiul penal lărgit mai reține că, instanța de apel a pus la baza condamnării lui Oprea Gheorghe, declarațiile inculpaților Borova Maria, Ceachir Denis și Tataru Dorina (care au fost audiați ca martori în baza art. 364¹ Cod de procedură penală), ultimii nefiind audiați în cadrul cauzei penale pendinte.

Astfel, Colegiul atestă că, decizia instanței de apel prezintă concluzii evazive în acest sens ceea ce echivalează cu o motivare superficială și neclară pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar menționează la acest capitol că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Or, instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate inculpatului Oprea Gheorghe în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegerii expuse de părți.

Omisiunea instanței de apel de a face propria analiză a probatoriului administrat în speță și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

În lumina celor reținute, se consideră că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a judeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și

contradictorialității, de vreme ce cei care au responsabilitatea de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea declarațiilor date de aceștia, evaluarea credibilității fiind o sarcină complexă care nu poate fi îndeplinită, de obicei, numai prin darea citirii declarațiilor, după cum a procedat de altfel în cauza deferită judecării instanța de apel.

Astfel, reieșind din cele constatate supra, Colegiul menționează că, în virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 Cod de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prevăzute de art. 417 alin.(1) pct.8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelurilor și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași sferă de argumentare, Colegiul penal lărgit relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, totodată instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea apelului, instanța urmează cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este întemeiat.

Totodată, Colegiul mai specifică faptul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de partea apărării în cererea de apel, formulând niște răspunsuri neargumentate, astfel, nu a dat răspunsuri care să corespundă exigențelor impuse de art.6 CEDO care să garanteze participanților la proces dreptul la un proces echitabil. Conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) din Convenție, înglobează, inter alia, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980).

Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanță de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (cauza Perez împotriva Franței [MC] nr.47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994), ceea ce la caz nu s-a realizat

În acest context, dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlătore erorile

menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, să dea răspuns la toate cerințele și argumentele apelantului ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse la pct. 10 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ciobanu Vadim în numele inculpatului Oprea Gheorghe, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Oprea Gheorghe XXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Oprea Gheorghe XXX se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **02 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie